

การปฐมพยาบาล บาดแผล (2)

บาดแผลอวัยวะถูกตัดขาด (Amputation Wound)

แผลลักษณะนี้ มักเกิดจากเครื่องจักรหรือของมีคมขนาดใหญ่ตัดอวัยวะส่วนปลายขาด การปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้แก่การห้ามเลือด และการรักษาอวัยวะส่วนที่ขาด ให้นำอวัยวะส่วนที่ขาดใส่ในถุงสะอาด ปิดปากถุงให้แน่น แล้วนำถุงแช่ในภาชนะที่มีน้ำแข็ง จากนั้นให้รีบนำส่งโรงพยาบาลทันที

TIPS
ห้ามขันชะเนาะเพื่อห้ามเลือด
โดยไม่จำเป็น
การขันชะเนาะที่ไม่ถูกวิธี
จะทำให้อวัยวะส่วนปลาย
ขาดเลือดจนเป็นสาเหตุให้
เนื้อเยื่อตายได้

แผลไหม้ (Burn Wound)

การที่ผิวหนังหรือเนื้อเยื่อใต้ผิวหนังถูกทำลาย แบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ ขึ้นอยู่กับความลึก และความกว้างของแผล ได้แก่

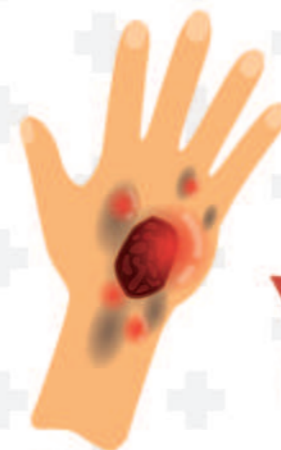
ระดับที่ 1

เป็นการไหม้บริเวณผิวหนังด้านนอก
เห็นเป็นรอยแดงที่ผิวหนัง

ระดับที่ 2

เป็นการไหม้ลึกระดับเนื้อเยื่อ
เห็นเป็นรอยแดง พุพอง ตุ่มน้ำที่ผิวหนัง

ระดับที่ 3

เป็นการไหม้ลึก
ระดับเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง

TIPS
อย่าใช้ยาสีฟัน น้ำแข็ง
หรือน้ำปลาทาแผล
เนื่องจากจะทำให้แผลติดเชื้อ
รวมถึงเป็นการปิดกั้น
การระบายความร้อน
ออกจากแผลด้วย

การปฐมพยาบาลเบื้องต้น คือ “นำความร้อนออกจากบาดแผล” ใช้ผ้าสะอาดชุบน้ำปิดบริเวณบาดแผลเพื่อบรรเทาความร้อน หากมีเสื้อผ้าที่ติดไฟหรือไหม้ติดกับบาดแผลให้ขาระล้างด้วยน้ำสะอาด นำเศษวัตถุที่ติดอยู่ออกจากบาดแผลให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และหากบาดแผลเป็นบริเวณกว้างอยู่ในบริเวณอวัยวะสำคัญ เช่น ใบหน้า ลำคอ อวัยวะเพศ หรือมีการบาดเจ็บอื่น ๆ ร่วมด้วย ควรรีบนำส่งโรงพยาบาลทันที (ตั้งแต่แผลระดับที่ 2 ให้ทายาบรรเทาอาการ และถ้าบาดแผลมีขนาดใหญ่หรืออยู่ใกล้อวัยวะสำคัญให้พาไปโรงพยาบาล)

แผลไหม้จากกรดและด่างที่ผิวหนัง (Chemical Burn Wound)

แผลจากสารเคมี ทำให้เกิดลักษณะคล้ายแผลไหม้รูปแบบหนึ่ง การปฐมพยาบาลให้นำสารเคมี และสิ่งที่ปนเปื้อนสารเคมีที่ติดบนตัวผู้ป่วยออกทันที จากนั้นใช้น้ำสะอาดชำระล้างบาดแผลให้มากที่สุดแล้วรีบนำส่งรพ.

TIPS
ห้ามทายา ไลซัน
และครีม ทุกชนิด
บริเวณแผล

การตกเลือดภายใน (Internal Hemorrhage)

การเสียเลือดภายใน จะแสดงอาการให้เห็นในรูปแบบ “ภาวะช็อค” ตัวซีด ปลายมือ ปลายเท้าเย็น ชีพจรลง หน้ามืด เป็นลมหมดสติ การเสียเลือดลักษณะนี้อาจเกิดจากการได้รับบาดเจ็บ กระแทกกระแทกอย่างรุนแรงบริเวณช่องอกและช่องท้อง จากอุบัติเหตุ เลือดออกในทางเดินอาหาร หรือตกเลือด การปฐมพยาบาลเบื้องต้นทำได้โดยจัดผู้ป่วยนอนราบในท่าที่สบาย ยกปลายเท้าสูง และรีบนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลทันที

TIPS
ห้ามให้น้ำ อาหาร ยา หรือ
เครื่องดื่มใด ๆ แก่ผู้ป่วยเจ็บหรือ
ผู้ป่วย เพราะอาจต้องได้รับการผ่าตัด
ทำให้ไม่สะดวกในการดมยาสลบ
ถ้าหากจำเป็นให้อมก้อนน้ำแข็ง
ก้อนเล็ก ๆ ได้บ้างเล็กน้อย

เรียบเรียงข้อมูลจาก

- หนังสือ “คู่มือปฐมพยาบาล (First Aid Manual)” โดย สภากาชาดไทย
- หนังสือ “ชีวิตจะปลอดภัย ถ้าใส่ใจปฐมพยาบาล” โดย สภากาชาดไทย
- การดูแลรักษาบาดแผลไฟไหม้น้ำร้อนลวก (Burn Management) ผศ.พญ.สุภาพร โอภาสานนท์สาขาวิชาศัลยศาสตร์อุบัติเหตุ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
- <http://haamor.com/th>

นิรสมการ เตรียมตัว รู้ สอด ภา3 FIRST AID
03-60/No.06

ผลิตโดย
โครงการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park)
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
ศูนย์กู้ชีพ “บนเรนทร์” โรงพยาบาลราชวิถี

นิรสมการ เตรียมตัว รู้ สอด ภา3 FIRST AID
03-60/No.06